

KENDİ ÖYKÜSÜNÜ YAZDI

İbrahim BALCI (1934 – 2023)

(Öykülerime İlham Verenler İçin) **SON KARE**

Yayına Haz. Emine Balcı

Eksik Parça Yayınları, İst. Mayıs 2004

Çocuklar sırt çantalarında defter ve kitapları, ellerindeki pakette yiyecekleri güle oynaya okula gidiyorlardı. Engin de aralarındaydı. Masum yüzünden tedirginliği okunuyor, hüzünlü bakışlarından rahatsızlığı fişkınyordu. Arkadaş grubu içinde gülmeyen bir tek Engin'di. Her zaman ki gibi sınıfa girdiklerinde yerlerine oturup, sustular öğretmenlerini beklediler. Öğretmenleri İrfan Bey hiç geç kalmazdı. Tam zamanında gelir ve “Günaydın” dileyerek çocukları selamlar, yanıt aldıktan sonra toplu olarak “Türk'üm, doğrucum, çalışkanım” andını birlikte okurlar “Varlığım Türk varlığına armağan olsun” diyerek andı bitirir derse başlardı.

Öğretmen İrfan Bey önce verdiği ödevlerin yapılıp yapılmadığını kontrol etti. Sonra da derse başladı. Her zaman ki gibi öğrenciler öğretmeni can kulağı ile dinliyorlardı. İrfan Bey'in 5/B sınıfı çalışkan bir sınıftı, öğrencilerinden hiçbir şikâyeti yoktu. Hepsi cıvıl cıvıl, hepsi kendini sevdiren sempatik çocuklardı. İçlerinden sadece Engin sorunlu görünüyordu. Az konuşuyor, sorulmadıkça yanıt vermiyordu. Yüksek sesle konuştuğunu, güldüğünü de gören yoktu. Her zaman tedirgindi. Sanki bir hata yapabilirim korkusu içinde görünüyordu. Sıra arkadaşına dahi çok yakın olmuyor, olamıyor, onu üzeceğinden çekiniyordu. Hiçbir ortamda ciddiyetini bozmuyordu. Öğretmenini can kulağı ile dinliyordu. Kitaplarını, defterlerini özenle koruyor, kalem ve silgisini düşürmemek için devamlı çantasında tutuyor, gerektiğinde çantasından çıkarıyordu.

“Engin şöyle gel, ön sırada otur” diyen öğretmen İrfan Bey'in sesini duymadı Engin. Tekrar etti İrfan Bey:

“Evladım, Engin şöyle gel otur” dedi. Sıkıla sıkıla yerinden kalkıp öndeki sıraya gitti ve üç kişilik sıranın boş olan sol kısmına oturdu. Arkadaşı Ercan “Na'ber” dedi, yanıt vermedi, gözlerini kaçırdı. Dirseği ile dürttü Engin'i, biraz daha kenara çekti kendini Engin... Kızdı Ercan:

“Ne kadar suratsızmışsın meğer” diyerek sırtını döndü. Yüzü kızardı nar gibi. Arkadaşına bakmadı, gözlerini öğretmenin üzerinde gezdirdi durdu. Üstü başı, yani giydiği elbiseleri yeni

değildi ama temizdi... Ayakkabılarım diye düşündü. Berbattı doğrusu. Ayakkabılarını öğretmeni görmesin diye sıranın altına saklamak için çırpınıyordu. 15 yaşında ölen ağabeyinden kalan ayakkabıyı giyiyordu. Biri giyilir gibi, diğeri ise hayli yırtıktı. Görünmesini istemediği için yırtık ayakkabısını, diğeri ayağını arkasına götürerek saklamaya çalışıyordu. Ercan biraz haylaz, biraz da muzipti... Kalemimi yere düşürünce eğilip aldı. Bu sırada ayakkabılarını gördü Engin'in. Yaramazlık değil mi, duramadı Ercan, Engin'in ayaklarına hızlıca vurdu. Fırlayıp çık ayağından ayakkabısı, öğretmenin önüne kadar gitti. Utandı, sıkıldı Engin, başını elleri arasına alıp dersliğin üzerine eğildi, hıçkırığa hıçkırığa ağlıyordu. Öğretmen İrfan Bey kulağını çekti Ercan'ın, Engin'in de başını okşadı...

Öğrencilerini çok iyi tanıyan İrfan Bey, aynı zamanda çocukların ailelerini de soruşturuyor, sosyal durumlarını öğrenerek çocuklara gerektiği şekilde yardımcı olmaya çalışıyordu. Sınıfı iyi sınıftı, çocuklar hevesli, çalışkandı. Disiplinli olması nedeni ile istediklerini öğrencilere yaptırmayı biliyordu. Öğrencilerinden beş altı kişi vardı ki onlar her verilen görevi hem tam zamanında yapıyor ve hem de çok başarılı oluyorlardı. Ercan'ın, Engin'e yaptığı hareketi görmüş buna da çok üzülmüştü. Okul sonunda Engin'e hissettirmeden annesine haber göndererek çağırılmış ve bir çift ayakkabı vermişti... Annesi okul dönüşü oğluna ayakkabıyı gösterdiğinde, Engin ne kadar sevinmiş ne kadar mutlu olmuştu. İlk defa bağırması yüksek sesle:

“Ercan artık ayakkabılarıma bakamaz, benimle alay edemez”. Annesi neler olduğunu öğretmeninden öğrenmişti. Oğluna yanıt vermedi. Ayakkabıları ile yattı Engin, mutluluktan uçuyordu. Sabahı zor etti, sütünü içtikten, bir parça peynir ekmek yedikten sonra okulun yolunu tuttu.

Öğretmen İrfan Bey; “Çocuklar hepimize aynı görevi veriyorum. Okulda öykü yarışması yapılacak, herkes bir öykü yazsın getirsin. Zarfa koymayı, kâğıdın ve zarfın üzerine adınızı, soyadınızı, numaranızı yazmayı da unutmayın dedi. Öykünün yazılıp okula getirilmesi, teslimi için size bir hafta süre” demeyi de unutmadı.

Gelen öyküleri, öğretmenlerden meydana gelen bir kurul tek tek okudu ve değerlendirdi. İlk on beş başarılı öykü tespit edildi. On beş öykü ikinci kez okunup değerlendirildi ve “Kendi Öyküsünü Yazdı” isimli öyküyü en iyi öykü olarak seçtiler. Sonra ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci olarak sıralandı öyküler... İlk beş dereceyi alan öğrenciler çağrıldı. Sıra ile öykülerini kendileri okudular. En son da “Kendi Öyküsünü Yazdı” isimli öyküyü yazan Engin'i çağırıldılar. Engin böyle bir derece alacağını hiç tahmin etmemişti. Şaşırıldı, sağına soluna bakındı, Ercan'la göz göze geldi... Ercan sanki ona devamlı takılan Ercan değildi. Gülerek yanına sokularak “Seni çağırıyorlar gitsene” diyerek Engin'e moral verdi.

Engin heyecan içinde öğretmenlerin yanına gitti. Yazdığı öyküyü eline tutuşturdular ve “Bir de sen oku” dediler. Eline aldı öykünün yazılı olduğu kâğıdı, okumaya başladı:

“Köyde doğmuşum. Babamı hiç tanımadım, sesi nasıldı, uzun boylu mu, kısa boylu muydu bilmiyorum, ben doğmadan ölmüş babam... En iyi arkadaşım ağabeyimdi, Onun, küçük oldukları için giyemediği pantolonu, mintanı, çorapları giyiyorum. Ağabeyim de geçen yıl ırgata giderken araba devrilmesi sırasında öldü. Bir de ablam var, o da sakat, evde sade oturup durur, cin çarpmış dediler. Annem olmasa acıdan ölecek zavallı. Annem önce beni sonra da ablamı yedirir, beni okula gönderdikten sonra kendi işine bakar. Bir gün okula giderken, nasıl oldu anlamadım, altımı ıslattım. Utandım, sıkıldım, hemen eve döndüm. Annem evde yoktu. Üzerimi değiştirecek bir şey bulamadım, işte o gün okula gitmedim utancımından. Şimdi daha çok utanıyorum. Çünkü öğretmenime hastayım diyerek yalan söyledim. Öğretmenim beni affetsin. Annem eve geldiğinde beni görünce telaşlandı ve “Niçin buradasın” dedi. Ağlayarak altımı ıslattığımı söyledim. Başımı okşadı, yıkayıp temizledi beni. O gün daha iyi anladım anaların hakkının ödenemeyeceğini... Sormadan da edemedim “Anne” dedim “Evde yoktun, nereye gittin?”. Bir süre yanıt vermedi bana, suskun kaldı. Üsteledim, üsteledim, üsteledim. Biraz da kızarak baktı bir süre yüzüme. Sonra da arkasını döndü bana, öyle kaldı. Bir hıçkırık duydum, ağlıyordu. Ben de ağlamaya başladım... Demek ki ne iş yaptığımı, nerede olduğunu sormayacaktım, annemi suçlamayacaktım. Sonradan öğrendim üç beş kuruş alabilmek ve bizi bakabilmek için, kasabadan Kazım Efendi'nin lokantasında bulaşıkçılık yaptığımı. Ağabeyimin yatağında yatıyorum ağabeyim öldükten sonra. Annem gece yanıma geldi ve benimle yattı. Okşadı, öptü saçlarımı “Oğlum, seni ele güne mahcup etmemek için uğraşıp duruyorum. Elimizde, evimizde yok, geçinmek için başka ne yapabilirim. Ayıp değil çalışmak, çalışıyorum, sen okumana bak, yettiğim kadar sana yardımcı olacağım” dedi. Okul arkadaşlarım arasında beni hor gören yoktu. Ama ben çekingen ve tedirgindim. Herkesin güzel, temiz elbiseleri, ayakkabıları vardı, benim yoktu. Onları görünce ben üzüntüden onların yanına gitmemek için, arka sıralarda oturuyordum. Öğretmenim “Engin gel. Ön sıraya gel” dedi. Sıkılarak gittim. Ön sırada oturttu beni... Alıştım.

Ön sıralarda oturmaya, demek ki elbiseler değil, insanlar önemliymiş diye düşündüm. O gün eve gittiğimde annemin bana bir çift ayakkabı verdiğini gördüm, ayakkabılarla yattım sevincimden. Henüz uyumamıştım, annemin kendi kendine konuştuğunu duydum. Şöyle diyordu: “Ah benim güzel oğlum, sana ben ayakkabı almaz mıyım? Alırım ama o gücüm yok. Senin yerine öğretmen İrfan Beyin ellerini ben öptüm”. Annemin bu sözlerini duyduktan sonra söyleyeceğim tek söz kaldı: “Öğretmenim verin elinizi öpeyim”.